

FARG'ONA VILOYATI O'RMON XO'JALIGINI MUHOFAZA QILISH

Soliyev Azizbek Isroil o'g'li

Farg'ona davlat universiteti Magistratura bo'limi Uslubchisi

Annotatsiya: *Farg'ona viloyati O'zbekistonning eng ko'hna va tabiiy resurslarga boy hududlaridan biri hisoblanadi. Viloyatning ekologik barqarorligi va tabiiy resurslarini saqlab qolishda o'rmon xo'jaligini muhofaza qilish katta ahamiyatga ega. O'rmonlar nafaqat ekologik muvozanatni saqlashda, balki iqtisodiyot va mahalliy aholi uchun foydali bo'lgan resurslarni taqdim etishda ham muhim rol o'ynaydi. Ushbu maqolada Farg'ona viloyatida o'rmon xo'jaligini muhofaza qilishning ahamiyati, amalga oshirilayotgan chora-tadbirlar va bu jarayonda duch kelinayotgan muammolar haqida so'z yuritiladi.*

I. Farg'ona viloyatining tabiiy sharoiti va o'rmon resurslari

1. Geografik joylashuvi va tabiiy resurslar:

- o Farg'ona viloyati tabiiy resurslarga boy bo'lib, uning hududi tog'lar va qirlar bilan o'ralgan. Viloyatning bu tabiiy sharoiti o'rmon xo'jaligi uchun qulay sharoit yaratadi.
- o Viloyatdagi o'rmonlar yerlarining suv rejimini yaxshilash, tuproq eroziyasini kamaytirish va mahalliy iqlimni yumshatishda muhim ahamiyatga ega.

2. O'rmon xo'jaligining ahamiyati:

- o O'rmonlar nafaqat yog'och yetishtirish uchun, balki ekologik barqarorlikni ta'minlashda ham katta ahamiyatga ega. O'rmonlar tuproqni eroziyadan himoya qiladi, havoni tozalaydi va iqlim o'zgarishini tartibga soladi.
- o Farg'ona viloyatida o'rmonlar tabiiy xomashyo resurslari manbai bo'lib, ularning to'g'ri boshqarilishi va muhofazasi mahalliy iqtisodiyot uchun ham katta ahamiyatga ega.

II. O'rmon xo'jaligini muhofaza qilish choralari

1. O'rmonlarni qayta tiklash va ko'kalamzorlashtirish:

- o Farg'ona viloyatida o'rmonlarni qayta tiklash, daraxt ekish va ko'kalamzorlashtirish ishlari faol olib borilmoqda. Bu jarayonlarda viloyatning ekologik muvozanatini saqlab qolish va mahalliy aholi uchun qo'shimcha ish o'rinlari yaratishga katta e'tibor qaratilmoqda.
- o Viloyatning ko'plab hududlarida maxsus ko'chat ekish kampaniyalari o'tkazilib, yangi daraxtlar ekish orqali o'rmon maydonlari kengaytirilmoqda.

2. Qonuniy asoslar va davlat dasturlari:

- o O'zbekiston hukumati o'rmonlarni muhofaza qilish va ularni barqaror boshqarish bo'yicha qator qonunlar va dasturlar qabul qilgan. Masalan, "O'rmon to'g'risida"gi qonun va maxsus ekologik dasturlar o'rmonlarni saqlash va qayta tiklashga qaratilgan.
- o Viloyatda ekologik nazoratni kuchaytirish va noqonuniy daraxt kesish holatlarini oldini olish uchun davlat inspeksiyalari faoliyat olib bormoqda.

3. Mahalliy hamkorlik va aholining ishtiroki:

- O'rmon xo'jaligini muhofaza qilishda mahalliy aholi va jamoalar bilan hamkorlik muhim ahamiyatga ega. Viloyatdagi qishloq aholisiga o'rmonlarni muhofaza qilishning ahamiyati tushuntirilmoqda va ular ekologik tadbirlarga jalb qilinmoqda.

- Mahalliy yoshlarga ekologik bilimlarni o'rgatish va ular orasida ekologik madaniyatni rivojlantirish maqsadida o'quv seminarlar va tadbirlar o'tkaziladi.

III. O'rmon Xo'jaligini Muhofaza Qilishdagi Muammolar

1. Noqonuniy daraxt kesish:

- Farg'ona viloyatida noqonuniy daraxt kesish holatlari muammo bo'lib qolmoqda. Bu holatlar o'rmon maydonlarining kamayishiga va ekologik muvozanatning buzilishiga olib keladi.

- Davlat organlari tomonidan bunday holatlarni oldini olish uchun qat'iy chora-tadbirlar ko'rilmogda, lekin muammoning barham topishi uchun jamoatchilik nazorati ham kuchli bo'lishi zarur.

2. Resurslarni boshqarishda moliyaviy qiyinchiliklar:

- O'rmonlarni muhofaza qilish va qayta tiklashda moliyaviy resurslarning yetarli emasligi ko'pincha muammo bo'lib chiqadi. Bu holat o'rmon xo'jaligini samarali rivojlantirish va ekologik tadbirlarni o'tkazishga to'siq bo'ladi.

- Ushbu muammoni yechish uchun xalqaro hamkorlik va grant dasturlaridan foydalanish imkoniyatlari ham ko'rib chiqilmoqda.

IV. Kelajakdagi Rivojlanish Yo'nalishlari

1. Ekologik turizmni rivojlantirish:

- Farg'ona viloyatida ekologik turizmni rivojlantirish orqali o'rmonlarni muhofaza qilishni kuchaytirish mumkin. Turizm sohasi o'rmonlarni saqlash uchun qo'shimcha mablag' manbai bo'lib xizmat qiladi.

- Viloyatning tarixiy va tabiiy boyliklarini ko'zga ko'rsatish orqali mahalliy aholi va turistlarning e'tiborini jalb qilish mumkin.

2. Ko'proq ko'klamzorlashtirish loyihalarini amalga oshirish:

- Ko'klamzorlashtirish va daraxt ekish loyihalarini kengaytirish Farg'ona viloyatining ekologik barqarorligini saqlashda muhim ahamiyatga ega.

- Ushbu yo'nalishda mahalliy aholining ko'ngillilik asosida ishtirok etishi va ekologik loyihalarda faol qatnashishi rag'batlantirilishi kerak.

Xulosa

Farg'ona viloyati o'rmon xo'jaligini muhofaza qilish O'zbekistonning ekologik barqarorligi va tabiiy resurslarni saqlashda muhim masaladir. Viloyatdagi o'rmonlarni muhofaza qilish orqali ekologik muvozanatni ta'minlash, tabiiy resurslardan oqilona foydalanish va kelajak avlodlar uchun sog'lom ekologik muhitni yaratish mumkin. Buning uchun davlat, yoshlar tashkilotlari, mahalliy aholi va nodavlat tashkilotlar hamkorlikda ishlashi kerak. Farg'ona viloyatining tabiiy boyliklarini saqlash nafaqat viloyatning, balki butun mamlakatning ekologik va iqtisodiy taraqqiyotiga hissa qo'shadi.

FOYDALANILGAN ADABIYOTLAR:

1. O'zbekiston Respublikasi O'rmon To'g'risida Qonuni.
2. "O'rmon Resurslarini Boshqarish va Muhofaza Qilish".
3. Yoshlarni Tarbiyalash va Vatanparvarlik.
4. "Farg'ona Viloyati Tarixi va Madaniyati".